

ginci naselili na tem otoku zaradi njegove rodovitnosti, je pod smrtno kaznijo prepovedano Kartagin-
cem pripovedovati o tem otoku, da bi prebivalci tega
otoka ne mogli napraviti kake zarote proti Karta-
giniji in škodovati njenemu blagostanju“.

Kolumb je prenehal.

— Taki izreki sumljivih pisateljev, — je rekel
hitro Talavera, — nimajo nikakega pomena in so
šteti v ono vrsto pravljič, kakor pripovedke o zgub-
ljeni Atlantiki, Hesperiditnih vrtih, o Meroni in vrtu
Blaženstva. Ne nadlegujte nas, gospod Kolumb s ta-
kimi stvarmi in navedite tehtnejših dokazov.

— Vi imate to za izmišljotine, velečasti gospod
predsednik, — zaklical je Kolumb ne brez sarkazma,
— in te izmišljotine niso družega, kakor pojavi vse-
svetnega duha. Vera oživja, dvom pa ubija. Največje
stvari, ki so se kedaj zgodile na zemlji izhajajo od
vere. Po čem se je ravnal Andrej Bijanko, ki je na
svojem zemljevidu, ki je izšel 1448., naznačil otoke
Zelenega Nosa, predno so jih odkrili Portugalci? Bi
vi to označenje Bijankovo tudi zmatrali za prazno
izmišljotino? In dobro se je obneslo v dejanju!... Pe-
ljalo je ves narod na pot odkritij novih dežel...

(Dalje sledi)

Poučni in zabavni drobiž.

Kneževina Lichtenstein, samostojna majhna država
na meji avstrijske dežele Predarelske, je menda jedina v Ev-
ropi brez dolga in brez vojakov, dasi ni bil njen vladar, knez
Liechtenstein že 20 let doma. Kneževina ima svojo ustavo in
svoj parlament. Napredovala pa tudi ni za las od nemško-
avstrijske vojske l. 1866. Tedaj je bila v zvezi z Avstrijo.
V mirovni pogodbi je Avstrija čisto pozabila na svojo zavez-
nico, zato je še danes kneževina formalno vojskina nasprotnica
Nemške. Po omenjeni vojski so odslovili še tisto malo vojakov
in vendar je ta država danes varnejša pred sovražnikom
nego katerakoli evropska. Prebivalcev šteje 9434 polovico
moških, polovico ženskih, zato je tudi v tem pogledu vse v
soglasju.

Strela z jasnega neba. Pred nedavnim so v Berlinu
občudovali nenavadno naravno prikazen. Okrog dveh popoldne
je švignil z jasnega neba čudno žareč se blisek. Vse hiše v
okolici so se zagrnille kakor v rudeč plamen. Koj nato je
močno treščilo, kakor bi se razletela zaloga smodnika. Stresek
se je spremenil v votlo bobnenje, ki je trajalo jedno minuto
in 12 sekund. Pok je bil tako močan, da so ljudje na cestah
obstali.

Novice.

Občni zbor Družbe sv. Cirila in Metoda

(Konec.)

Toda, žal, žal, da zdaj še ne moremo in ne smemo
peti tako. Noč in dan še kuje sovražnik orožje, še divja
huda bitka za obstanek našega naroda na vsej črti. Glavni
skupščini „Schulvereina“ o letošnjih binkošti v Brnu in
„Lege nazionale“ v Kopru sta pokazali kaj črne nove. Prva
se je branila izpustiti iz svoje srede glavne podpornike —
žide; druga je pa, kakor je razkril zadnji teden neki slovenski
dnevnik, na dovolj predrzen način razodela, da je škiljenje

čez avstrijsko mejo nekako glavni smoter njenega delovanja.
In taki sosedje, ki nam bi rajše danes kakor jutri raztrgali
sveto geslo, zapisano na naši trobojnici „vse za vero, dom
in cesarja“, naj bodo naši prijatelji? Ne, mi jim ne zaupamo!
Poročilo sicer pravi, da se „Schulvereinovi“ dohodki sušijo,
ker požidovljenim Nemcem zmanjkuje idealnosti, in zato so
sklenili nekatere zavode na Češkem odpustiti. Toda idealnost
(recte brutalnost) bi že imel nemški medved, manjka mu le
poguma nasproti češkemu levu. Pri zavednem češkem narodu
„Schulverein“ res nima nikakega vspeha. Toda uspeh ima,
žalibog, mej Slovenci. Zato „Schulverein“ niti krajcarja ni
sklenil manj izdati za napade na slovensko narodnost. Da, še
hvalili so se v Brnu, da berolinske marke dobro delujejo na
južni nemški meji, namreč mej Slovenci in blatili so prav
ostudno posebno slovensko duhovščino, ki jim s svojim de-
lovanjem črta račune. Previdnosti je tedaj posebno nam Slo-
vencem treba, če tudi nekateri optimisti trdijo, da se bliža
že konec boju, ker „Schulverein“ hira. Gorja nam, ako bi
zadremali v nehajstvu, meneč, da nas Nemci le sladko zibljejo.
Po dolgih bojih nimamo še dostojne, od občine vzdrževane
slovenske šole v Gorici, nad dve leti že ne dobimo odgovora
na utemeljene pritožbe v Trstu, nemški časniki so še vedno
polni napadov na pol slovensko gimnazijo v Celji, šolstvo
naše na Koroškem je zatirano, kakor je bilo, Devin, Jesenice
itd. so v nevarnosti, in mi naj bi roke križem držali, ali pa
obupni orožje proč pometali. Prepričan sem, da porečete: Ni-
kakor ne! Konec boja bo pač prišel gotovo, čim pogumneje
in čim bolj jedini mej seboj se bomo borili v prihodnje.
Končam s vsklikom: „Slovenci, ne vdajmo se, dokler nam
ne napoči pravične zmage dan!“

Blagajnikovo poročilo se je z jako živahnim odobra-
vanjem vzelo na znanje.

Nato je bila volitev predsedstva. Predsednikom je bil
zopet voljen gosp. T. Zupan, v odbor pa izstopivši odborniki
Anton Koblar, Luka Svetec in Ivan Hribar, za nadzornike
pa Oroslav Dolenc, Martin Malenšek, Franc Povše, Franc
Ravnihar in Ivan Vrhovnik, za razsodnike pa gg. Andrej
Kolar, dr. Franc Munda, Franc Stare, dr. J. Zupanec in Dra-
gotin Žagar.

Podpredsednik g. Luka Svetec je poročal o lanskim
predlogih dr. Vilfana in V. Globočnika, naj bi podružnice pri
zborovanjih zastopali njih načelniki in bi v glavnem odboru
bili zastopniki vseh kronovin, koder bivajo Slovenci.

Na to je g. Pogačnik iz Podnarta predlagal, naj bi
prihodnje skupščine v bodoče bile zunaj Ljubljane. Potem se
je izvolilo odposlanstvo iz g. Zupana, Svetca in dr. Svetine,
ki je šlo k deželnemu predsedniku izraziti neomejeno udanost
družbenikov presvitlemu cesarju. Predsednik je na to zaključil
zborovanje.

Po zborovanju je bil banket v Sokolovi telovadnici v
„Narodnem domu.“ Udeležilo se ga je 130 oseb. Predsednik
g. Tomo Zupan je najprej napil cesarju, in razlegali so se
živahni živio-klici po dvorani.

Podpredsednik g. Luka Svetec je napil predsednikoma
Čitalnice in Sokolu dr. Bleiweisu in dr. Tavčarju, ker sta
omenjeni društvi družbi prepustili svoje prostore. Drž. posl.
g. Spinčič je napil družbenem načelniku Zupanu. Omenjal je,
kako se je nekaj zatirala naša narodnost pod plaščem vere,
sedaj se pa pod plaščem omike. Pri banketu je pel ženski
kvartet „Struna“. Tajnik Žlogar je prečital došle telegrame in
s tem je bil oficijelni del banketa končan.

— **Krščansko-socijalna slovenska stranka** kandi-
duje g. dr. Gregorič-a, zdravnika v Ljubljani za državno-
zbornskega poslanca, namesto pokojnega kanonika Kluna, ter
izreka nado, da se bodo po teh načelih zjedini slovenski
državni poslanci na Dunaju v jeden tabor.

— **Profesor Lendovška slavnost.** Dne 9. sept. t. l. so v Dvoru nad Vrbo na Koroškem blagoslovili in odkrili nagrobni spomenik zaslužnemu slovenskemu rodoljubu profesorju Josipu Lendovšku. Dne 20. septembra 1895. je pobrala ljuta smrt iz vrste narodnih sobojevnikov uzoinega profesorja. Praznovala se je torej ob ednem obletnica njegove smrti, ki pomeni veliko izgubo za koroške Slovence, katere je s takovno vnemo bodril k narodnemu delu in zavesti. Slavnosti je bila dostojna vrlega moža. Udeležili so se je tudi rodoljubje iz Kranjske in počastili spomin vzglednega narodnega profesorja. Vso slavnost je nekoliko skazila le nagajivost okrajnega glavarstva celovškega, ki je prepovedalo iz ničevega vzroka slovesno zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda za Rožek, ki bi se bilo imelo tem povodom vršiti. Pri banketu na Strmcu je bilo več lepih napitnic, spodbujajoč k narodnemu delu. V prijaznem spominu vsakega udeleženca pač ostane lepa slavnost.

— **Bratov Šubicev slavnost v Poljanah.** Dne 8. sept. so v Poljanah nad Škofjo Loko slovesno odkrili v župni cerkvi spominsko ploščo slavnima slikarjema Janezu in Juriju Šubicu, ki sta oba v tujini našla prerani grob. Zbralo se je tem povodom v Poljanah obilo rodoljubov. Slavnostni govor v cerkvi je imel preč. g. drž. poslanec Anton Koblar. Pri banketu je bilo več lepih napitnic, v katerih sta se proslavljala sloveča slikarja. Moža, ki sta kot sloveča svetovna slikarja povzdignila slovensko ime v tujini, zaslužita ta spomenik v svojem rojstnem kraju.

— **Trstenjakova slavnost.** Na rojstnem domu v Kraljevcih pri Sv. Juriju na Ščavnici na Spod. Štajerskem so dne 6. sept. t. l. slovesno odkrili Davorinu Terstenjaku spominsko ploščo. Zbralo se je tem povodom ondi do tri tisoč naroda, da proslave zaslužnega rodoljuba in duhovnika, umrlega dne 2. svečana 1890. l. Krasni slavnostni cerkveni govor preč. g. dr. A. Medveda, v katerem je risal značajnost slavljencea in priporočal isto vsem kot ščit vere in rodoljubja, je napravil velik utis. Slavnostni govor pri odkritju je imel g. dr. Matija Murko. Proslavljal je vrline slavljenceve ter ga priporočal za vzgled vsem duhovnom in posvetnjakom.

— **Pokojnemu kanoniku Luki Jeranu** odkrili so dne 14. t. m. na njegovem rojstnem domu v Javorjah nad Škofjo Loko spominsko ploščo. Cerkevno slovesnost je opravil gosp. kanonik Ivan Sušnik, slavnostni govor pri odkritju je pa imel g. kanonik Andr. Kalan. Vsa slavnost je bila bolj krajevna, vendar je došlo k odkritju mnogo čestilcev pokojnikovih tudi od daleč.

— **Slovensko gledališče v Ljubljani** prične s sezono 1896/97 dne 2. oktobra t. l. Predstavljal se bo ta dan prvič izvirna drama štirih v dejanjih „Iz osvete“ spisal Ant. Funtek. Po pripravi intendantice slovenskega gledališča obetata biti letos drama in opera prav dobri. Dolžnost rodoljubov je, da pridno obiskujejo gledališče in da se posebno pridno naročajo na sedeže, katerih ceno je intendantica letos primerno znižala.

— **Deželni odbor** je izdal do vseh županstev okrožnico, v kateri se zapoveduje, da se ima takoj odpraviti stara razvada, vsled katere so volilnim možem plačevala pota k volitvam iz občinske blagajnice. Vsak volilni mož ima torej potne stroške sam nositi.

— **3% državno posojilo.** Mestni magistrat ljubljanski pozivlje po posebnem oklicu vse po potresu prizadete hišne posestnike, da vložijo svoje prošnje za 3% državno posojilo do konca septembra t. l. pri mestnem magistratu. Dotični tiskani obrazci prošenj se dobe pri magistratu.

— **Nesreča v tovarni.** V tovarni za žveplenke na Poljanski cesti v Ljubljani se je pripetila nesreča, ki je zahtevala žrtev ednega delavca. Eksploziral je pri stroju za namakanje žveplenk v fosfor špirit in vnel dvema delavcema

obleke. Ednemu se je posrečilo ogenj udušiti, drugi je pa ves v plamenu skočil skozi okno in je nezavesten obležal na dvorišču. Prenesli so ga v bolnico, kjer je vsled opeklin umrl.

— **Medved se je pokazal** v neki vasi pri Kočevju. Poškodoval je eno kravo tako, da so jo morali zaklati. Ko so pastirji opazili zver, so jo pregnali.

— **V Ljubljano je skočila** dne 10. t. m. zjutraj iz št. jakobskega mostu 45letna vdova Marjeta Breznik. Potegnili so jo pravočasno iz vode. Revici se blede.

— **Umrli** je v Zagrebu dr. Matija Mrazović, odvetnik in častni meščan zagrebskega mesta v svojem 74. letu. Udeleževal se je pokojnik političnega življenja od 1861. leta in bil vedno v tesni zvezi s pokojnim Račkim in škofom Strossmayerjem. Že 1861. leta je predlagal, da se prizna celokupnost trojedne kraljevine. Predlagal je tudi, da se pošlje deputacija k kralju, da prosi, naj se pokličejo v hrvatski deželni zbor zastopniki vojaške granice, Dalmacije, Medjemurja, Istre in slovenskih dežel, ki so nekdanj pripadale Hrvatski. Ta predlog se je bil vsprejel, a se ni izvršil, ker se je bil deželni zbor poprej razpustil. Pokojnik se je p ganjal za združenje vojaške granice s Hrvatsko. Bil je velik nasprotnik sedanjih razmer na Ogerskem in je zahteval vedno da se Hrvatski priznajo jednake pravice z Ogersko. Bil je proti temu, da hodijo Hrvatje v ogerski državni zbor.

— **Nesreča.** Pri Valadolidi so štirje delavci našli na vojaškem strelišču bombo in jo skušali odpreti. Bomba se je razletela in je vse delavce hudo poškodovala.

— **Nesreča na železnici.** Pri Valencii na Španskem sta dne 14. t. m. vkupe trčila dva vlaka in je bilo trideset oseb hudo poškodovanih.

— **Psi so ga razstrgali.** Na Dunaju so te dni razstrgali trije psi nekega Italijana, ki je po noči pri neki železniški stražnici zlezal čez železniško ograjo, da ondu opravi svojo potrebo.

— **Zanimiva zaroka.** Elizabeta Opic v Draždanah, hči nekega saksonskega majorja, se je te dni zaročila z japoncem S. G. Miladovem, kateri se uči na gozdni akademiji v Eberswaldu gozdarstva. On je prvi Japonec knežjega rodu, ki se ne poroči z Japonko. On pripada k 262 japonskim rodbinam, ki so 300 let bili svobodni japonski knezi. Pred 25 leti se je njegov oče svobodno odpovedal dedni svoji pokrajini, da se povekša cesarska moč. Sedaj živi na neki graščini v njegovi prejšnji pokrajini.

— **Samomor pisatelja.** Zastrupil se je znani poljski gledališki pisatelj Ordinski v Varšavi. Povod samomoru ni znan.

— **Ukraden dinamit.** Na postaji v Grodnu na Ogerskem je ukradenih 25 kilo dinamita. Sodi se, da je ta dinamit odpravljen v Srbijo.

— **Zatožena grofinja.** Pri okrajnem sodišču v Jičinu se je imela zagovarjati vdova grofinja Kinsky zaradi tatvine. Rekla je svojemu slugi, naj s kamenjem pobije kokoši najemnik pristave. Sluga je pobite kokoši prinesel grofinji in jih je pojedla.

— **Prijet slepar.** V Belemgradu so prijeli trgovca Morica Hellerja, kateri je bil pobegnil iz Orsove, ko je bil ponaredil za mnogo tisoč menic.

— **Ponesrečen zrakoplavec.** Zrakoplavec Godard je padel dne 14. t. m. blizu Dünkirchena v morje. Posrečilo se ga je rešiti, če tudi je precej poškodovan.

— **Razmere v Mostu.** Ker se je na Češkem v Mostu zopet nekaj hiš pogreznilo v zemljo, je vlada prepovedala v jednom bližnjem premogovniku delo. Preiskovali so tla pod mestom in našli dve plasti ležečega peska, jedno nad premogom, drugo že v premogu. 90 metrov globoko so našli še hišno opravo in ostanke knjig iz pogreznjenih hiš.